NT MAGAZINE

HET BLAD VOOR DE OPENBARE SECTOR | Nr. 11 | Januari 2018

ZORGSECTOR

Hoe is het gesteld met psychiatrische zorgcentra?

DE CONFRONTATIE

Pensioen Lichamelijke Ongeschiktheid afgeschaft?

DE STELLING

Investeren in openbaar vervoer is rendabel

Omgaan met kanker op de werkvloer: een getuigenis.

ACV openbare diensten

04 Het gesprek
"Nog meer overleg met mensen op het terrein zou geen kwaad kunnen"

06 Openbare psychiatrische zorgcentra
Nood aan meer middelen én meer transparantie

08 De klant
Timothy is klant bij De Lijn

09 De stelling
Investeren in openbaar vervoer is rendabel

10 Het tijdstip
10u30, Sint-Niklaas
Agentschap Wegen & Verkeer

12 De confrontatie
Afschaffing medisch pensioen

16 Marloes

17 De militant
"Hebben de provincies nog een toekomst?"

18 Sociale huisvestings-maatschappijen
Ruim 11 jaar gewacht op pc 339...

20 Werkomgeving
Omgaan met kanker op de werkvloer

22 Kort
School je nu bij!

23 Column
Ewa ja, pleidooi tegen de gelatenheid

24 Terugblik
1875, de geboorte van 'De Boerentram'

Reacties kan je sturen naar de redactie via:
nt@acv-csc.be

COLOFON
Concept & Redactie: The Fat Lady
Coördinatie: Dorien De Wit, Pers & Communicatie ACV Openbare Diensten
Druk: Corelio Printing, www.corelio.be
VU: Luc Hamelinck

Luc Hamelinck blikt vooruit op 2018

"Ook dit jaar helpen we mensen met raad en daad bij vragen of problemen over hun job. Dat is een engagement dat we blijven opnemen voor onze leden."

2018 is een jaar van politieke verkiezingen. De gemeenteraadsverkiezingen komen eraan in oktober. Naar aanleiding van die verkiezingen lanceerden we een grote enquête (www.rapportlokalebesturen.be) waarin we peilen naar de tevredenheid van het personeel in lokale besturen. De resultaten worden gebruikt om aan te sturen op een beter personeelsbeleid. Hoe meer mensen de enquête invullen, hoe beter.

2018 wordt ook het jaar van de pensioenen. Tegen de lente moet er duidelijkheid zijn over de zware beroepen. De discussie over het pensioen op punten komt eraan. De minister stelt het graag gemakkelijk voor: als je werkt krijg je punten, en die worden dan omgezet in een pensioen. In werkelijkheid gaat het over een grote besparingsoperatie. Dat is voor ons geen optie. Wie tijdens zijn hele leven heeft gewerkt moet kunnen rekenen op een behoorlijk pensioen.

2017 sloten we af met een sociaal akkoord voor de zorgsector en personeel bij de Vlaamse overheid. Voor de federale overheid en de lokale besturen moeten de sociale akkoorden nog worden onderhandeld. Er is ook nog steeds geen algemeen sociaal akkoord voor de openbare sector. Hierin eisen we toch vooruitgang.

Vervoersmaatschappij De Lijn staat voor een grote herstructurering. De manier waarop je gebruik kan maken van stads- en streekvervoer zal in de toekomst veel meer worden beslist door centrumsteden. Als vakbond zien we uiteraard de bui hangen tegenover het personeel. Uitdagingen genoeg.

Luc Hamelinck is voorzitter van ACV Openbare Diensten

Voor reacties kan je Luc Hamelinck bereiken via **luc.hamelinck@acv-csc.be.**

“De douane heeft me altijd gefascineerd”

Een job als douanier spreekt veel mensen tot de verbeelding. Wat houdt die job nu concreet in? En is de functie beïnvloed door de hervorming van 2015? NT vroeg het aan Ludwig Engels (44), die vier jaar als douanier op de luchthaven in Zaventem werkt.

TEKST
Renske De Maesschalck

FOTOGRAFIE
Brecht Van Maele

Werken als douanier heeft me altijd aangesproken. Na 14 jaar bij de dienst Justitie was ik een beetje uitgekeken op die functie. Ik wilde een job met niet louter administratief werk. Toen er enkele vacatures vrij kwamen bij de douane in Zaventem, heb ik niet geaarzeld. De eerste twee jaar werkte ik in de cargozone van Brussels Airport. Nu werk ik enkel met passagiers. Daardoor heb ik toch meer sociaal contact, wat ik wel fijn vind. Ik controleer de bagage, de passagiers en kijk uit naar verdachte personen …

Mijn functie bestaat vooral uit controles uitvoeren. Het is veel fysiek werk. We stellen wel elke dag een overtreding vast. Dan ben je snel een tweetal uren bezig met administratie. De overtredingen zijn erg uitleenlopend. Het gaat van een slof sigaretten waarvan de passagiers niet wisten dat ze die niet mee mochten nemen, tot kilo’s drugs en namaakartikelen.

De nieuwe structuur van de douane heeft een impact gehad om mijn job. Er zijn heel wat nieuwe diensten opgericht: een bewakingsteam, de regiekamer en de controleregie CRC. Zij geven door welke vluchten we moeten controleren. Dat loopt wel vlot, maar nog meer overleg met mensen op het terrein zou geen kwaad kunnen.

Er zijn ook veel positieve ontwikkelingen. Zo werken we heel goed samen met het recent opgerichte PIT-team (Passengers Information Team), een onderdeel van de Groep Anti Drugs. Dankzij hun terreinkennis en onze expertise hebben we onlangs vier dagen op rij grote drugsvangsten gedaan; van heroïne tot 26 kg cocaïne.

Elke dag en elke situatie is anders. De ene dag gebeurt er niks, de andere dag heb je een grote vangst. Vooral in het cash-team gebeurt dat regelmatig. Vanaf 10.000 euro ben je als passagier verplicht aangifte te doen. Dat kost in principe niks, maar je moet kunnen aantonen dat het om legaal geld gaat. Daar wringt natuurlijk het schoentje voor velen. We ontdekken veel misdaadgeld en zwart geld. De grootste vangst was tot nu toe 1,2 miljoen euro, dat gewoon in de koffer zat.

“We ontdekken veel misdaadgeld en zwart geld.”

LUDWIG ENGELS

Nood aan meer middelen én meer transparantie

EEN ZWARE LAST

TEKST
Renske De Maesschalck

ILLUSTRATIE
Levi Jacobs

Vlaanderen heeft twee openbare psychiatrische zorgcentra; in Rekem en in Geel. Alle andere psychiatrische instellingen zijn in handen van vzw's of private spelers. Ze kampen allemaal met dezelfde problemen: hoge personeelsdruk, weinig middelen en lange wachtlijsten. Hoe het beter kan? Dat vraagt NT aan militanten Lieven Decoster en Hugo Peeters.

BEIDE OPENBARE centra zijn ontstaan vanuit de nood aan een regionale instelling voor mensen met psychiatrische problemen. "Het centrum in Rekem kent een lange geschiedenis. Het ontstond als een gesticht voor landlopers. Het is geëvolueerd naar een psychiatrische instelling met verschillende doelgroepen", aldus Lieven De Coster. Voor het OPZ Geel ligt de legende van de Heilige Dimpna aan het ontstaan van de Gezinsverpleging.

Zorg op afstand

"België is al meermaals veroordeeld voor zijn interneringsbeleid. Er zijn veel psychiatrische patiënten die in een gevangenis zitten, maar daar niet thuishoren. Al die mensen moeten naar de psychiatrie, maar er is geen plaats. De Vlaamse regering heeft intussen wel een inhaalbeweging gedaan. Zo is er in Antwerpen en in Gent een Forensisch Psychiatrisch Centrum opgericht. Ook in Rekem wordt het aantal forensische bedden uitgebreid, maar dat gaat ten koste van bedden van andere afdelingen", legt Lieven uit. En het totaal aantal plaatsen voor geïnterneerden is nog lang niet voldoende. De overheid zou meer inspanningen moeten doen, maar de kwetsbare doelgroep is electoraal niet interessant en kan niet wegen op het beleid.

"Daarnaast zien we de vermaatschappelijking van de zorg", valt Hugo Peeters bij. "Mobiele teams verlenen zorg op afstand. Dat is op zich niet slecht, maar de middelen daarvoor komen van het personeel van de vaste bedden. De kosten van begeleiding en behandeling worden op die manier doorgeschoven naar de maatschappij. De mensen die niet bij ons terechtkunnen en de mensen in begeleiding bij de mobiele teams, moeten een beroep doen op de OCMW-medewerkers en bij de eerstelijnsbehandelaars."

Personeelsdruk

Te weinig middelen en lange wachtlijsten. Dat heeft ook een enorme impact op de personeelsdruk. "Er wordt alsmaar minder personeel ingezet voor meer werk. Er zijn minimumnormen, maar zelfs daar kan men niet altijd aan voldoen. Die normen zijn bovendien het absolute minimum dat nodig is om je erkenning te behouden. Het stemt echt niet overeen met het aantal personeelsleden dat echt nodig is", aldus Hugo.

Meer transparantie

Wat is nodig om het werk leefbaar te houden én de kwaliteit van de zorg voorop te stellen? "Het gaat om een combinatie van factoren. Ten eerste moeten er meer middelen zijn. Maar het is vooral een kwestie van die middelen toegepast en eenduidig aan te wenden. Hebben we bijvoorbeeld zo'n uitgebreide directie nodig? Kan dat geld niet beter besteed worden? We moeten er ook voor zorgen dat geld dat bedoeld is voor personeel ook effectief daar naartoe stroomt. En niet naar bijvoorbeeld vastgoed. Om dat te bereiken, is er nood aan meer transparantie van de geldstromen. Dat geldt trouwens niet alleen voor de publieke sector, maar zeker voor de private sector", aldus Hugo.

> "ER IS NOOD AAN MEER TRANSPARANTIE VAN DE GELDSTROMEN, OOK IN DE PRIVATE SECTOR"
>
> HUGO PEETERS

2%

"We evolueren naar gespecialiseerde zorg", vult Lieven aan. "In Rekem focussen we op forensische zorg. Ik denk dat een moderne psychiatrie zich niet moet beperken tot één specialisme, maar verschillende soorten hulpverlening moet aanbieden. Je kan wel samenwerkingsverbanden aangaan. Zo werken we samen met ziekenhuizen voor de aankoop van materiaal. Die samenwerkingsverbanden hebben geen impact op de kwaliteit van de zorg en zijn kostenbesparend."

Psychiatrische zorg krijgt amper 2% van de middelen van de sociale zekerheid. Ondertussen stijgen de zelfmoordcijfers en is er steeds meer nood aan goede psychiatrische begeleiding. "Daar moeten middelen voor vrijgemaakt worden. Op alle bestuursniveaus", besluiten Hugo en Lieven.

WIE

Timothy Puype (27), werkt als accountmanager

KLANT BIJ

De Lijn

TEKST
Renske De Maesschalck

FOTOGRAFIE
Thomas De Boever

Timothy neemt al bijna 10 jaar de bus. “Het is begonnen toen ik voor het eerst uitging in Gent, rond mijn 16e. Sindsdien neem ik 3 à 4 keer per week de bus van Destelbergen naar Gent. Ik neem de bus ook naar mijn werk als het te slecht weer is om te fietsen. Als ik me in het centrum moet verplaatsen, neem ik liever de tram. Dat verloopt toch net iets vlotter.”

Volledig afhankelijk zijn van het openbaar vervoer is niet altijd evident. “Ik vind dat we over het algemeen niet te klagen hebben in Gent. De vloot is bijna volledig vernieuwd, dus de kwaliteit van de voertuigen is best oké. De bussen en trams liggen er ook altijd proper bij. Het grote pijnpunt blijft voor mij de communicatie. Ik ken heel wat lijnen in Gent uit het hoofd. Het gebeurt regelmatig dat de bus een andere route volgt of een halte overslaat. Je kan enkel vertrouwen op de briefjes die aan de haltes hangen. De elektronische borden en de routeplanner geven vaak geen correcte informatie.”

Vrienden maken op de bus

Toch is het niet allemaal kommer en kwel. Zo leerde Timothy zijn beste vriendin kennen op de bus. “We volgden samen de opleiding journalistiek. Toen ik haar aan een lokaal zag staan, viel het me op dat ik haar al vaak op de bus had gezien. Ik heb haar dat gezegd. De volgende dag stonden we opnieuw samen aan de halte. Blijkbaar woonden we al jaren vlakbij elkaar, maar het was De Lijn die ons samenbracht. Sindsdien gingen we altijd samen naar de les.” Ondanks de minpunten, verkiest Timothy het openbaar vervoer. “De bus heeft me altijd gebracht waar ik moest zijn. Ik heb nooit een eigen auto gehad en dat lukt prima.”

Stelling

Investeren in openbaar vervoer is rendabel

Deze stelling is
● waar
O waarschijnlijk
O onduidelijk
O onwaarschijnlijk
O niet waar

Omschrijving

In de regeerperiode tot 2019 zal Vlaanderen 1,2 miljard euro geïnvesteerd hebben in het openbaar vervoer, zo'n 300 miljoen per jaar. Levert investeren daarin wel iets op?

• **OPENBAAR VERVOER IS EEN PUBLIEK RECHT** dat ook het recht op basismobiliteit en basisbereikbaarheid omvat. Toch worden de laatste decennia steeds meer onderbezette lijnen geschrapt, omdat ze 'niet rendabel' zijn. Maar wat is dat, rendabel? Winst maken is niet bepaald een taak van het openbaar vervoer. Toch is het interessant om te bekijken of investeringen lonen op lange termijn. Een terechte vraag, nu ons wegennet dichtslibt en het Planbureau tegen 2030 een verdere toename op de weg voorspelt: personenvervoer stijgt met 11 procent, vrachtverkeer met 44 procent!

Alleen maar voordelen

Uit een studie van de Internationale Vereniging van Openbaar Vervoer (UITP) blijkt dat bij een verdubbeling van het marktaandeel van het openbaar vervoer het aantal banen in de sector ook zou verdubbelen, terwijl het BBP en de productiviteit met 1% stijgen. De economische voordelen van het openbaar vervoer zouden 5 keer hoger zijn dan het geld dat erin wordt geïnvesteerd, en 70% hoger dan bij soortgelijke uitgaven voor snelwegprojecten.

Volgens een Nederlands mobiliteitsplan van de Nederlandse Spoorwegen en de vervoerders in de vier grote steden levert een investering van minimaal 1 miljard euro per jaar in beter openbaar vervoer de samenleving maximaal 4 miljard euro op. Door te investeren zijn minder parkeerplekken nodig, is er meer ruimte voor groen, staan de toegangswegen minder vaak vast en worden binnensteden groener, leefbaarder en autoluw. De vervoerders verwachten 2 tot 4 miljard euro per jaar aan maatschappelijke baten (of lagere kosten) ten opzichte van nu. Dat is een optelsom van hogere grond- en vastgoedprijzen, meer kennis en arbeidsplaatsen, hoger leef- en woongenot en minder uitstoot en verkeersongelukken.

Conclusie

Hoe je het draait of keert: op lange termijn zullen we koning auto toch de rug moeten keren en er elke dag een trein-tram-busdag van maken. Meer investeren in openbaar vervoer loont, zelfs met 'onderbezette lijnen'. De maatschappelijke en economische winst is al op middellange temijn voelbaar door een verhoogde verkeersveiligheid en minder luchtverontreiniging.

In het volgend nummer

Er zijn te veel ambtenaren in België.

TEKST
Renske De Maesschalck

FOTOGRAFIE
Anton Coene

10u30, Sint-Niklaas
Agentschap Wegen & Verkeer

Bart Van De Sompel is wegentoezichter bij Wegen & Verkeer Oost-Vlaanderen. Als het niet vriest of sneeuwt, staat hij in voor de controle van de wegen, verkeersborden en de toestand van de rijweg. Als het veel sneeuwt, is het wegdek controleren een enorm intensieve taak. "Tijdens de winterperiode volg ik het weerbericht op de voet en sta ik constant in contact met het leger. Als er gestrooid moet worden, roep ik iedereen op. In deze opslagplaats hebben we 2 loodsen met in totaal 900 ton zout. Daarnaast hebben we ook tanken met 75 ton pekel: water met zout. Deze combinatie zorgt ervoor dat het zout aan de weg blijft plakken. In de loods staan ook nog 19 sneeuwruimers en een fietspadstrooier. Op die manier proberen we de weg dag en nacht vrij te houden."

Afschaffing medisch pensioen

VAN 0 TOT 2

TEKST
Willem-Jan Van Ekert

FOTOGRAFIE
Anton Coene

Personeelsleden in de overheidssector die langdurig ziek zijn kunnen voortijdig door hun werkgever verplicht op pensioen worden gesteld. De regering wil dit stelsel van pensioen wegens lichamelijke ongeschiktheid afschaffen. Joris Lermytte, stafmedewerker pensioenen en lokale besturen van ACV Openbare Diensten sprak met Paul Brems, Diensthoofd Pensioenen van de medische expertise dienst Medex over oorzaken en gevolgen van deze maatregel.

.750 DAGEN

PAUL BREMS

Diensthoofd
Pensioenen
van de medische
expertise dienst
Medex.

JORIS LERMYTTE

Stafmedewerker
pensioenen en lokale
besturen van ACV
Openbare Diensten.

Paul Brems:

"De overheidspensioenen worden geregeld door een wet uit 1844. Een eerste versie bepaalde dat een vastbenoemd ambtenaar die te ziek is om nog te werken zijn pensioen mocht aanvragen. Er zijn blijkbaar misbruiken geweest, want ik heb parlementaire discussies uit die tijd teruggevonden als 'Kan men aanvaarden dat een ambtenaar die een arm of een been verliest in een duel met een andere ambtenaar aanspraak maakt op een pensioen ten laste van de staat?' Daarop werd de pensioencommissie opgericht, waarin artsen langdurig zieke ambtenaren tot vervroegde pensioenstelling toelaten indien de werkelijkheid van hun definitieve ongeschiktheid vastgesteld wordt. Nu doet de werkgever de aanvraag en is een ambtenaar niet gehaast om de procedure te versnellen, hij kan toch nooit minder krijgen dan wat zijn wettelijk pensioen hem oplevert."

Het einde is aangekondigd

JORIS: "Laten we het niet te rooskleurig voorstellen, pensioenen wegens lichamelijke ongeschiktheid zijn gemiddeld een derde lager. Mensen die nu langdurig ziek zijn, verkeren in grote onzekerheid en weten niet wat er gaat gebeuren."

PAUL: "Ja en nee. Minister Bacquelaine voorziet het einde van de pensioencommissie zodra er een stelsel van arbeidsongeschiktheidsuitkeringen is. De bedoeling is mensen langer aan het werk houden en langdurig zieken proberen te reintegreren. Of dat lukt, moeten we nog zien. Het huidige systeem is zeer nadelig voor mensen die op jonge leeftijd een ernstige ziekte krijgen. Die worden definitief uit de arbeidsmarkt gehaald, want als je door een overheid ontslagen wordt omdat je te ziek bent, maak je weinig kans in de privésector. Een ambtenaar die op latere leeftijd ziek wordt, kan vaak nog een groot aantal ziektedagen opnemen. Voor iemand met een lange carrière kan het systeem dus voordelig zijn. Er moet ergens een lijn getrokken worden. Tussen die 9.000 dossiers die we per jaar krijgen, zitten personen die fysiek niets mankeren, maar het gewoon beu zijn. Een aantal hebben dan weer een conflict met hun werkgever. Wij zijn niet bevoegd om daarin tussen te komen, dat is voor de preventieadviseur of de arbeidsgeneesheer. Er zijn ook werkgevers waar iemands dossier jaren in de kast blijft liggen. Of waar met onze beslissing A4 (geschikt voor aangepast werk) niets gedaan wordt."

JORIS: "Dat is de kern van het probleem. Wij hebben behoefte aan verdere stappen bij die re-integratie en dat veronderstelt de creatie van arbeidsplaatsen. Daar schiet men echt te kort."

PAUL: "Er zijn ook goede voorbeelden van werkgevers die al serieuze pogingen tot re-integratie ondernemen voor ze iemand naar de pensioencommissie sturen. Stad Gent, Stad en Havenbedrijf Antwerpen, UZ Gent... om er maar enkele te noemen. In kleinere instellingen ligt dat vaak moeilijker. Wij weten trouwens niet wat er na onze beslissing gebeurt. Een aantal jaren geleden kreeg ik cijfers in handen van de FOD Financiën waarin sprake was dat van 48 gevallen die geschikt werden bevonden voor aangepast werk, er slechts 16 werkelijk een aangepaste functie hadden gekregen. 1 op 3, bij een grote instantie. Erg veel is dat niet, hé?"

Raad van State

JORIS: "De wil om nog een professionele loopbaan te hebben, is er, zeker bij jongere werknemers. Het probleem situeert zich bij werkgevers die te weinig stimuli zien om arbeidsplaatsen aan te bieden. Wat wij willen is dat er een recht komt op een minimum aantal re-integratiekansen."

PAUL: "Het is niet aan mij om te zeggen hoe de wetgeving moet evolueren. Maar na zo'n beslissing A4 die niet heeft geleid tot re-integratie moet een werkgever een vervroegde pensioenstelling kunnen motiveren en bewijzen welke re-integratiepogingen werden ondernomen, zo niet kan de Raad van State het nietig verklaren. Maar het werkt aan twee kanten, sommige werknemers weigeren werk omdat het 20 kilometer verder is dan de huidige job. Je moet ook redelijk blijven."

JORIS: “Om re-integratiekansen te bieden is ook tijdige begeleiding en overleg nodig, een arbeidsgeneesheer moet daarbij een rol krijgen.”

PAUL: “Het re-integratietraject zoals het in de reglementering voor de werknemers staat, kan opgestart worden door 3 partijen. Door de werknemer zelf, door de werkgever of door de arts van het ziekenfonds. Maar die laatste is er niet voor statutaire ambtenaren! Wij stellen voor dat Medex ook de rol krijgt die in de privésector – de arts van het ziekenfonds – heeft. Dat Medex zelf kan zeggen of iemand in aanmerking komt voor een re-integratietraject. Nu kunnen wij dat niet. Mensen die voor de pensioencommissie verschijnen zitten vaak al 2 jaar of langer thuis. Die kunnen meestal niet meer re-integreren. Je zou in veel gevallen al na 1 of 2 maanden ziekte kunnen kijken of de functie kan aangepast worden.”

JORIS: “De re-integratiebewegingen die nu worden opgezet door werkgevers, spelen daarop in. Steeds vroeger wordt gestart met begeleiding. De resultaten laten nog wat op zich wachten, maar het gaat nu eenmaal om een andere manier van denken en het opzetten van een hr-beleid daarrond. Wij merken dat de verlofsystemen om halftijds te hervatten meer ingang vinden. Het zou goed zijn dat de pensioencommissie daarop inspeelt.”

PAUL: “Dan hebben we het over de A3 beslissing, die gaat over tijdelijke onbekwaamheid om de eigen functie uit te oefenen, maar waarbij men wel geschikt is om aangepast werk te doen. Hier geeft de pensioencommissie zelf de aanzet tot verminderde prestaties, hoewel die volgens de reglementeringen alleen na aanvraag van de ambtenaar worden toegestaan. Maar in de praktijk wordt het vaak een beslissing A2: nog niet op pensioen, maar ook nog niet aan het werk.”

Pensionitis

JORIS: “De regering motiveert haar besluit op basis van een aantal clichés. Enerzijds dat er te veel jongere ambtenaren op pensioen gesteld worden die nog in staat zouden zijn om te werken. Dat is niet waar. De gemiddelde leeftijd is 53 jaar. Een tweede cliché is de pensionitis. Waarbij de ambtenaar op het einde van zijn loopbaan als een soort verworven recht een ziekte zou veinzen. Dat is in het verleden zeker gebeurd. Maar juist werkgevers maken vaak gebruik van het feit dat men de ziektedagen op kan nemen. Ze controleren ook nauwelijks of men al dan niet terecht wegens ziekte afwezig is. Met een goed beleid kan men het cliché van de pensionitis de wereld uit helpen. Helaas klinkt de echo van die twee clichés door in de nieuwe wetgeving door het medisch pensioen dan maar gewoon af te schaffen.”

> “PENSIOENEN WEGENS LICHAMELIJKE ONGESCHIKTHEID ZIJN GEMIDDELD EEN DERDE LAGER.”
>
> JORIS LERMYTTE

> “BIJ DE FOD FINANCIËN KREEG SLECHTS 1 OP 3 AANGEPAST WERK.”
>
> PAUL BREMS

PAUL: “Er is enkele jaren geleden een onderzoek door het Rekenhof uitgevoerd naar wat federale werkgevers aan re-integratie deden. Men heeft die tot 2 FOD’s beperkt: Financiën omdat het de grootste dienst is en Justitie omdat er verhoudingsgewijs meer ziektegevallen zijn bij werknemers uit het gevangeniswezen.”

JORIS: “Uit een andere studie van het Rekenhof bleken er grote verschillen te zijn in duur voordat iemand naar de pensioencommissie gestuurd wordt. Dat varieert van 0 tot 2.750 dagen.”

PAUL: “Daar zijn dus geen regels voor. De vraag is wat doe je met de langdurig zieken. Je hebt in theorie drie mogelijkheden: de werkgever zet ze op pensioen, blijft ze gewoon doorbetalen of zet ze op het ziekenfonds. Als ze ten laste van de werkgever blijven, dan geef je hen een incentive om die medewerkers nog in te zetten.”

JORIS: “Zolang je de werkgever de mogelijkheid biedt tot pensionering dan is die incentive er niet.”

PAUL: “Als je vastbenoemde ambtenaren wil re-integreren dan moet je hen dezelfde kansen geven als in de privésector. Dan trek je het traject open naar alle werkgevers. Als je een federaal ambtenaar die in zijn FOD niet verder kan werken enkel kunt overplaatsen naar een andere FOD, dan ga je niet ver geraken. Want de functies zijn grotendeels hetzelfde. Als een leraar niet meer geschikt is om les te geven in een bepaalde school, dan kan die dat ook niet in een andere. Als je mensen echt wilt re-integreren dan moet je dat doen met ander werk, bijvoorbeeld van federaal naar lokaal niveau, van onderwijs naar een administratie....”

JORIS: “Voor ons is een externe re-integratie bespreekbaar, maar wel op vrijwillige basis.”

Meer over het standpunt van ACV Openbare Diensten vind je op onze site onder ***Ik zoek info › pensioenen › onderhandelingen › ziektepensioen***

BELACHELIJK DAT HET OPENBAAR VERVOER ZO ZWAAR GESUBSIDIEERD WORDT.
JE KRIJGT ER ALLEEN MAAR STAKINGEN EN ONTEVREDEN REIZIGERS VOOR IN DE PLAATS
PRIVATISEREN DIE HANDEL!
NIEUWSBLAD
en DE VRIJE MARKT ZIJN WERK LATEN DOEN?
floir
PRIVÉ-INITIATIEVEN LOSSEN DE PROBLEMEN VANZELF OP!
ZOALS MET ZIJN ALLEN IN STEEDS GROTER WORDENDE FILES GAAN STAAN?
DAN MOETEN ZE NIEUWE SNELWEGEN AANLEGGEN.
JA! MISSCHIEN ZIJN ER NOG WEL SUBSIDIES BESCHIKBAAR...
MARLOES DE VRIES

LIEVEN VERGAUWEN:

“Hebben de provincies nog een toekomst?”

LIEVEN VERGAUWEN

- Functie: technisch hoofddeskundige
- Leeftijd: 57
- Woonplaats: Uitkerke (Blankenberge)

Het decreet dat de provincies afslankt moet een einde maken aan de situatie waarbij verschillende bestuursniveaus dezelfde taken opnemen. Op 1 januari gingen de persoonsgebonden bevoegdheden van de provincies naar het lokaal en Vlaams niveau. Hoe goed waren die overheden hierop voorbereid en hoe zit het met de andere bevoegdheden van de provincies?

Lieven Vergauwen is technisch hoofddeskundige dienst Patrimonium bij de provincie West-Vlaanderen en afgevaardigde ACV Openbare Diensten voor Lokale Regionale Besturen. “Er zijn twee partijen die er in hun partijprogramma geen doekjes om winden: Open VLD en N-VA willen de provinciebesturen afschaffen. Ook al noemen ze dat ‘het streven naar een vereenvoudigde overheidsstructuur.’ Zo staat het ook in de regeringsverklaring. De domeinen jeugd, cultuur, sport, gelijke kansen en welzijn zijn sinds 1 januari 2018 geen provinciale bevoegdheid meer. Ik heb de indruk dat over de gevolgen ervan niet bijster goed werd nagedacht bij de Vlaamse regering. Zo werd het provinciaal personeel bij Cultuur overgeplaatst naar de Vlaamse overheid in Brussel. Terwijl minister Homans oorspronkelijk het idee had dat de lokale overheden hen zouden overnemen. Bleek dat geen enkele gemeente daar interesse in had. Ze hebben daar de middelen niet voor.”

Keihard onderhandelen

“Contractuelen hebben de laatste jaren al massaal andere jobs gezocht want hen werd geen zekerheid geboden. Ja, tot 1 januari. Maar daarna? De rechten en verdiensten van de statutairen zijn gelukkig wel gegarandeerd. ACV Openbare Diensten heeft trouwens als enige vakbond keihard moeten onderhandelen om een gelijkwaardig statuut en verloning te krijgen. Onder meer omdat het statuut van provinciale ambtenaren niet gelijk is aan dat van de Vlaamse ambtenaar. Nu kunnen ze in hun weddeschaal blijven ofwel worden ze ingeschaald in de barema’s van de Vlaamse overheid. Provinciale contractuele ambtenaren kennen ook een tweede pensioenpijler, iets wat de Vlaamse collega’s niet hebben. En die blijven ze behouden. Dat kan natuurlijk tot onderlinge spanningen leiden.”

Sombere toekomst

“Het gaat niet over een vereenvoudigd beleid zoals ze beweren, het is gewoon een besparing. Althans, dat denken ze. Want waar besparen ze op? Op een mededelingenbord in het Jacob Van Maerlantgebouw van de Vlaamse overheid in Brugge staat er vermeld dat er nog 2.100 ambtenaren in Vlaanderen te veel zijn. Alsof ze er fier op zijn dat die weg moeten. En nu komen er een goede 1.000 over van de provincies, hoe valt dat te rijmen? Op het terrein is het ook al geen verbetering. Het zijn vooral de kleinere gemeenten die gebaat zijn met een provinciaal beleid, bijvoorbeeld bij het beheer van de waterlopen en gemeenschappelijk overleg tussen de gemeenten. Die gemeenten hebben de knowhow niet, de provincies wel. Nu is het bang afwachten tot na de volgende verkiezingen want ik zie de toekomst bijzonder somber in op dat vlak.”

ZIT JIJ MET EEN PROBLEEM DAT JE WILT AANKAARTEN? LAAT HET ONS WETEN VIA NT@ACV-CSC.BE

TEKST
Willem-Jan van Ekert

FOTOGRAFIE
ID/Bart Dewaele

Ruim 11 jaar gewacht op pc

In 2006 nam minister Joëlle Milquet de beslissing dat er een paritair comité voor de sociale huisvestingsmaatschappijen moest komen.

Sociale huisvestingsmaatschappijen hadden tot voor kort geen syndicale delegatie. Het paritair comité 339 werd onlangs opgericht en dat had heel wat voeten in de aarde. Peter Wieme volgt het voor ACV Openbare Diensten op.

339...

In 2006 nam minister Joëlle Milquet de beslissing dat er een paritair comité voor de sociale huisvestingsmaatschappijen moest komen. Kort daarop begonnen de onderhandelingen. Zeven jaar later, in 2013, zaten die nog altijd vast omdat de werkgevers tot twee maal toe een gegeven akkoord introkken. Pas vorig jaar konden we de besprekingen opnieuw opstarten. Door een aantal toegevingen van onze kant te doen kon er eindelijk een nationaal paritair comité komen. Het akkoord werd ondertekend door vakbonden en werkgevers op 5 december en naar de Koning gestuurd."

Eindelijk onderhandelen

"Het voordeel is dat we in dit nationaal paritair comité afspraken kunnen maken over de minimumlonen, de index en over de syndicale delegatie vanaf 30 werknemers. Dat aantal was lang een twistpunt: wij wilden in het begin een afvaardiging vanaf 25 werknemers. Maar omdat de huisvestingsmaatschappijen in Vlaanderen in de toekomst fuseren en er dan toch sprake zal zijn van grotere organisaties met meer personeel, was dat aantal voor ons geen twistpunt meer.

Nu kan er eindelijk op nationaal niveau onderhandeld worden. Wat even belangrijk is: wanneer de minister het akkoord bekrachtigd heeft, kunnen de subcomités opgestart worden zodat we ook afspraken op Vlaams, Waals en Brussels niveau kunnen maken. En kunnen we werken aan een harmonisering van de arbeids- en loonvoorwaarden, syndicale premies en cao's."

"Het zullen sowieso geen makkelijke besprekingen worden, ook niet binnen de subcomités. Er zijn nog veel verschillen: er zijn huisvestingsmaatschappijen die de barema's volgen van de openbare sector, andere volgen die van de bouwsector en de schoonmaak."

The Far West

"Het zag er even naar uit dat er geen paritair comité zou komen. Want in het regeerakkoord was sprake van een vermindering van het aantal comités en aangezien het onze op dat moment nog niet bestond, was er de vrees dat het alsnog niet zou gebeuren. De huidige regering ziet nu eenmaal liever dat het sociaal overleg verdwijnt en er per bedrijf onderhandeld wordt, en bij uitbreiding zelfs tot op individueel niveau. Als je daarmee begint, leven we voor we het beseffen in The Far West!"

Jurgen Goeminne is mobiliteitsambtenaar bij de Stad Sint-Niklaas. Hij kreeg lymfeklierkanker, maar herstelde volledig.

Gedurende zijn ziekte, koos hij ervoor om halftijds te werken. "Er is een heel gemoedelijke en positieve sfeer op het werk. Ik voelde op geen enkel moment druk om meer te presteren. Ik kreeg tijd om te herstellen en ik werkte veel thuis. Ik was bevoordeeld omdat ik als vastbenoemd personeelslid voltijds doorbetaald werd. Bovendien werkte ik er al 13 jaar en was men tevreden over mijn werk. Ik moest me dus geen zorgen maken. Ik ben blij dat ik aan het werk bleef. Het verzet je gedachten en dankzij het sociaal contact ben je minder met je ziekte bezig. Op eigen tempo kon ik het werk geleidelijk aan volledig hervatten. Mijn lichaam is mijn raadgever. Soms moet ik nog eens een rustmoment inlassen, maar dat lukt prima."

Hoe reageer je het best als een collega kanker heeft? En hoe ga je daar als leidinggevende mee om zonder te betuttelen? Met deze vragen in het achterhoofd maakte vzw Arabel een e-book over omgaan met kanker op de werkvloer.

Omgaan met kanker op de werkvloer

TEKST Renske De Maesschalck
FOTOGRAFIE Jimmy Kets

In het e-book 'Hoe struikelstenen stapstenen worden' vertellen 12 mannen en vrouwen over hun ervaring met kanker en welke impact de ziekte had op hun carrière. Ella Ghysels, gedelegeerd bestuurder en senior loopbaancoach bij vzw Arabel: "We wilden de ervaringen delen van mensen die na kanker terug aan het werk willen. We brengen de optimistische én realistische boodschap dat mensen wel degelijk de kracht hebben om dag na dag om te gaan met de lastige effecten van kanker." De vzw richt zich daarbij naar overheden, hr-verantwoordelijken en leidinggevenden. "We weten dat het aantal loopbaanvragen over werk en kanker zal toenemen. Organisaties zijn vandaag niet klaar om die te beantwoorden. Arabel benadrukt daarom de noodzaak van een geïntegreerd beleid."

Obstakels

De genezingskans neemt toe. Er komen steeds betere behandelingen en sommige kankers evolueren naar een chronische ziekte. Dat betekent dat patiënten terug aan het werk kunnen. "Onderzoek toont aan dat werken bijdraagt tot een snellere genezing. Werken zorgt voor zingeving, voldoening, afleiding en bevordert de sociale contacten", aldus Ella Ghysels.

Zomaar terugkeren naar de werkvloer is niet zo evident. Er duiken vaak tal van problemen op: de financiële gevolgen van een contractueel ambtenaar versus iemand die vast benoemd is (omtrent hospitalisatieverzekering en opbouw van sociale rechten), onbegrip van de werkomgeving, starre organisatiestructuren, niet meer beschouwd worden als een volwaardig werknemer, ...

Tips voor collega's

"Veel problemen kunnen met goodwill van collega's opgelost worden", aldus Ella van vzw Arabel. Ze deelt met ons de belangrijkste tips:

- Respecteer de manier waarop je collega omgaat met zijn ziekte. Ga niet pushen of vertellen wat hij of zij moet doen.
- Hou contact op jouw manier: een telefoontje, een e-mail, een kaartje of een bezoek.
- Vertel over de gebeurtenissen op het werk, zo blijft je collega betrokken.
- Hou bij het maken van werkafspraken tijdig rekening met het behandelingsschema van je collega zodat je hem/haar bijvoorbeeld niet in verlegenheid brengt omdat hij/zij niet op de teamvergadering aanwezig kan zijn.
- Neem vanuit je bezorgdheid niet zomaar de taken over van je collega maar bespreek met hem/haar hoe hij/zij het ziet.
- Komt je collega na de behandeling terug naar het werk? Verwelkom hem/haar met een attentie op de werkplek.

vzw Arabel biedt loopbaancoaches aan voor kankerpatiënten. De loopbaancoach onderzoekt samen met hen wat de opties zijn en hoe ze opnieuw aan de slag kunnen gaan. Ze helpen met een re-integratieplan en ook eens terug aan het werk bieden ze ondersteuning. Wil je meer info over deze loopbaancoaches? Surf dan naar www.arabel.org. Daar kan je ook het e-book gratis downloaden.

School je nu bij! School je nu bij! School je nu bij!
School je nu bij! School je nu bij! School je nu bij!
School je nu bij! School je nu bij! School je nu bij!

ACV Openbare Diensten organiseert opleidingen voor personeelsleden van de federale overheid.

SESSIE 1

Postbak, SJT, logisch en abstract redeneren

- 19-02-2018 van 9.30 u tot 15.30 u in Brugge
- 01-03-2018 van 9 u tot 12.30 u in Brussel
- 08-03-2018 van 9.30 u tot 15.30 u in Gent
- 19-04-2018 van 9 u tot 12.30 u in Brussel
- 07-06-2018 van 9 u tot 12.30 u in Brussel

SESSIE 2

Hoe kan ik slagen voor een mondelinge test bij Selor?

- 23-01-2018 van 9.30 u tot 12.30 u in Brussel
- 20-02-2018 van 9.30 u tot 12.30 u in Brussel
- 20-03-2018 van 9.30 u tot 12.30 u in Brussel
- 17-04-2018 van 9.30 u tot 12.30 u in Brussel
- 22-05-2018 van 9.30 u tot 12.30 u in Brussel
- 19-06-2018 van 9.30 u tot 12.30 u in Brussel

Inschrijven kan enkel via de website van ACV Openbare Diensten: www.acv-openbarediensten.be.

IN DE VOLGENDE EDITIE

STELLING
Openbare diensten
Er zijn te veel ambtenaren

LOKALE BESTUREN
Armoede-bestrijding
Welke maatregelen nemen lokale overheden?

CONFRONTATIE
Rellen Brussel
Wat werkt beter: repressie of preventie?

Elke maand bedenkt onze columniste
hoe ze de wereld kan veranderen.
Soms slaagt ze in haar opzet, soms niet.

Ewa ja — pleidooi tegen de gelatenheid

45.000 BETOGERS uitten op 19 december hun ongenoegen en vooral hun ongerustheid over de pensioenplannen van de regering. En wat doet Michel? Luisteren naar die stem? Nee hoor, allemaal fake news van de vakbonden en de oppositie, en daarmee is de kous af. Iets te gemakkelijk van onze premier, en onverantwoord ook. Afspraak over de pensioenen: lente 2018, als Bacquelaine zijn pensioen met punten voorlegt aan de regering. Of wordt dat ook fake news?

Trouwens, in dit verkiezingsjaar zullen we door iedereen om de oren worden geslagen met alternatief nieuws. Straffe cijfers, zogezegde verwezenlijkingen, gegoochel met statistieken, 'becijferde' prognoses: het staat ons weer allemaal te wachten. Ik hoor u al zeggen: 'Ewa ja', same old, same old. Maar dat is het dus niet hè, lieve lezers! We hebben de voorbije jaren gevoeld dat een regering wel degelijk een verschil kan maken: kijk maar naar de sociale afbraak die ze aan het verwezenlijken zijn, de veiligheidsstaat en –mentaliteit die ons democratisch vermogen als samenleving langzaam vergiftigt. Ja, het zijn nu gemeenteraadsverkiezingen. En dat is zeker anders. Maar meestal zijn die ook de kanarie in de mijn: wat leeft er bij de mensen, wie vertrouwen ze de regie van hun toekomst toe?

Ik hoop dat alle straffe mensen die zich de voorbije jaren in de luwte hebben ingezet voor een solidaire en warme samenleving op de voorgrond treden en zeggen dat 'ewa ja' niet genoeg is. Partijpolitiek passé? Misschien, maar politiek muss nu eenmaal sein.

Om te vermijden dat we na de gemeenteraadsverkiezingen wakker worden in een wereld van alternatieve feiten, is het natuurlijk wel onze eigenste plicht om ons te informeren. 'Omdat hij of zij het goed kan zeggen' is geen reden om voor iemand te stemmen, is mijn bescheiden mening. We leven in een informatietijdperk, godbetert, het duurt maar 10 minuutjes van uw kostbare surftijd om even door de partijprogramma's te scrollen, of om een stemtest te doen waarmee alle nieuwsmedia ons ongetwijfeld om de oren slaan.

Stem voor mensen, niet tegen mensen, om ook eens een slogan te gebruiken. Wil je dat er iets verandert, kies dan voor het positieve alternatief. Al die verzuring en verrechtsing leveren alleen maar meer ongelukkige mensen op. Wees niet zo gelaten! Laat 'ewa ja' niet jouw houding in het stemhokje zijn. Maak er een volmondig ja van, zoals de onvolprezen dichter Simon Vinkenoog schreef in zijn gelijknamige gedicht:

— Ja! Tegen het noodvol einde
— Ja! Tegen de kop en staart, de spieren en de zenuwen, de huid en de organen
— Ja! Volmondig ja! Tegen de magie en de mateloosheid van het bestaan
— Ja! Tenslotte ja! Tegen het onvergetelijke feesten
— Ja! Ja! Ja! Ja! Ja! Ja!

Laten we er met zijn allen op 14 oktober een feestje van maken.

Hulp nodig van Megacindy? Laat het haar weten via megacindy@acv-csc.be

Illustratie cover © Debora Lauwers

TERUGBLIK

1875

TEKST
Willem-Jan van Ekert

ROND 1875 HAD BELGIË al een uitgebreid spoornetwerk. Toch konden nog veel dorpen en gehuchten niet ontsloten worden. De overheid bouwde daarom een secundair netwerk uit om afgelegen gebieden uit hun isolement te halen. De 'boerentram' was geboren. Voor het eerst kwamen pendelaars vanuit het omliggende land naar de stad, boeren konden met de tram naar de markt, hun kinderen naar school.

Zowat aan elke tramhalte was er een café. In het Kestergat, op de lijn Leerbeek–Halle, hielden de kinderen van de cafébazin van De Kalier de vertrektijden van de tram nauwlettend in de gaten. Wanneer vanaf de eerste verdieping het sein " 't is groen" klonk, was het voor de reizigers tijd om hun pint leeg te drinken. Soms kwam de trambestuurder zelf even het café binnen voor een pint. Dienstregelingen leidden blijkbaar nog niet tot al te grote werkdruk. In 1966 reed de laatste boerentram van Leerbeek naar Halle.